

ZAKON O OBRTU F BiH

- sa unesenim izmjenama i dopunama -

Službene novine F BiH broj: 52/02, 29/03 i 11/05

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim zakonom uređuju se uvjeti, obavljanja obrta, registracija, poslovanje, zajedničko obavljanje i prestanak obavljanja obrtničke djelatnosti (u daljem tekstu: obrt), obrazovanje i osposobljavanje za obavljanje obrta, organiziranje obrtnika i nadzor.

Članak 2.

Obrt, u smislu ovog zakona, jeste samostalno i trajno obavljanje dopuštenih i registriranih privrednih i drugih djelatnosti u osnovnom i dopunskom zanimanju u skladu s članom 4. ovog zakona od obrtnika sa svrhom postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.

Obrtom se, u smislu ovog zakona, ne smatra obavljanje trgovačke, ugostiteljske i turističke djelatnosti koje su regulirane posebnim propisima.

Dopuštena je svaka gospodarska i druga djelatnost koja nije zakonom zabranjena.

Obrtnik, u smislu ovog zakona jeste fizička osoba koja obavlja djelatnost u svoje ime i za svoj račun, a pritom se može koristiti i radom drugih osoba sa kojima je u obavezi zaključiti ugovor o radu, u skladu sa Zakonom o radu i kolektivnim ugovorom.

Članak 3.

Obrtom se smatra i obavljanje domaće radinosti.

Domaća radinost, u smislu ovog zakona, jeste djelatnost izrade i dorade predmeta kod kojih prevladava ručni rad i usluge u domaćinstvu.

Djelatnost domaće radinosti obavlja se samostalno ili uz pomoć članova zajedničkog domaćinstva.

Popis djelatnosti koje se mogu obavljati kao domaća radinost i uvjete za njihovo obavljanje propisuje županijski ministar nadležan za obrtništvo.

Članak 3a.

Obrti se mogu obavljati i kao sezonski obrti najduže šest mjeseci unutar jedne kalendarske godine.

Obrtnici koji obavljaju obrt iz stavka 1. ovoga članka, u vrijeme trajanja sezonskog obavljanja obrta, uspostavljaju svojstvo osiguranika.

Sezonsko obavljanje obrta upisuje se u obrtni registar.

Popis djelatnosti koje se mogu obavljati kao sezonski obrti i uvjete za njihovo obavljanje propisuje županijski ministar nadležan za obrtništvo.

Članak 4.

Obrti, u smislu ovog zakona, su: slobodni, vezani i posebni.

Slobodni obrti su obrti za čije se obavljanje ne traži stručna osposobljenost, stručna

sprema ili majstorski ispit.

Vezani obrti su obrti za čije se obavljanje traži stručna osposobljenost, stručna sprema ili majstorski ispit.

Posebni obrti su obrti koje obrtnik može obavljati samo ako ispunjava uvjete za vezane obrte iz stava 3. ovog člana i ima suglasnost za obavljanje posebnih obrta.

Popis vezanih obrta po vrstama, stupanj i vrstu stručne spreme potrebne za njihovo obavljanje, te popis posebnih obrta po vrstama, uvjete i način izdavanja suglasnosti za obavljanje posebnog obrta propisuje Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra razvoja, poduzetništva i obrta po prethodno pribavljenom mišljenju nadležnog federalnog ministarstva, ovisno o vrsti obrta.

Članak 4a.

U cilju očuvanja tradicije Vlada Federacije Bosne i Hercegovine će utvrditi popis tradicionalnih i starih zanata koji se mogu obavljati pod uvjetima određenim u stavku 3. članka 4. ovog Zakona.

Za obavljanje djelatnosti tradicionalnih i starih zanata Vlada Federacije i Vlada županije mogu propisati odgovarajuće olakšice, svako iz svoje nadležnosti, koje će stimulirati očuvanje tradicionalnih i starih zanata i pojačati interes za njihovo obavljanje.

II - OBAVLJANJE OBRTA

1. Uvjeti za obavljanje obrta

Članak 5.

Fizička osoba može obavljati obrt kao osnovno zanimanje ako ispunjava sljedeće opće uvjete:

- da je državljanin Bosne i Hercegovine,
- da je poslovno sposobno,
- da udovoljava općim i posebnim zdravstvenim uvjetima, ako je to propisano posebnim zakonom,

- da mu pravomoćnom sudskom presudom, rješenjem o prekršaju ili upravnim aktom nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta dok ta mjera traje,
- da nema neizmirenih obaveza prema javnim prihodima.

Fizička osoba može obavljati obrt kao dopunsko zanimanje ako ispunjava uvjete iz stavka 1. ovog članka i ako ima već zasnovan radni odnos po bilo kom osnovu i ukoliko posebnim zakonom nije drugačije propisano.

Članak 6.

Strani državljanin može obavljati obrt pod uvjetom da ima radnu dozvolu, ispunjava uvjete iz članka 5. stavka 1. alineja druga do pete i članka 7. stavka 1. i 2. ovog zakona i uz primjenu načela uzajamnosti.

Članak 7.

Fizička osoba može obavljati vezani obrt ako uz opće uvjete iz članka 5. ovog zakona ispunjava i poseban uvjet stručne spreme, stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita.

Fizička osoba koje ispunjava opće uvjete iz članka 5. ovog zakona, a ne ispunjava poseban uvjet stručne spreme, stručne osposobljenosti ili položenog majstorskog ispita može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima zaposli zaposlenika koji udovoljava tom uvjetu.

Vezane obrte mogu obavljati i osobe sa odgovarajućim višim ili visokim obrazovanjem u skladu sa propisom iz članka 4. stavka 3. ovog zakona.

Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta po prethodno pribavljenom mišljenju Federalne obrtničke komore i nadležnog federalnog ministarstva u spornim slučajevima određuje koje je to odgovarajuće više ili visoko obrazovanje iz stava 3. ovog članka.

Vezani obrt može obavljati i fizička osoba - izumitelj temeljem ostvarenog patentnog prava za patentirani proizvod ili uslugu ako ispunjava uvjete iz članka 5. ovog zakona.

Članak 8.

Kada je za obavljanje obrta potreban poslovni prostor obrtnik može obavljati obrt samo u poslovnom prostoru za koji ima dokaz o pravu vlasništva ili ugovor o zakupu.

Obrt se obavlja pod određenim uvjetima u pogledu uređenja i opreme poslovnog prostora kao i pod drugim uvjetima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim temeljem ovog zakona (u daljem tekstu: minimalni uvjeti).

Prostor i oprema za obavljanje obrta, osim uvjeta iz stavka 2. ovog članka, moraju udovoljavati i propisima o tehničkoj opremljenosti, zaštiti na radu, zaštiti i unapređenju čovjekove okoline, zaštiti od buke, zdravstvenim i sanitarnim uvjetima, te drugim propisima koji se odnose na obavljanje određene gospodarske djelatnosti.

Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta donijeti će propis o minimalnim uvjetima koje moraju ispunjavati poslovni prostori iz stavka 2. ovog članka.

Obrt se može obavljati u stambenim prostorijama pod uvjetima i za djelatnosti koje će propisati županijski ministar nadležan za obrtništvo, ovisno o vrsti obrta.

Vrste obrta, uvjete i djelatnosti, koje se mogu obavljati izvan poslovnih i stambenih prostorija propisat će županijski ministar nadležan za obrtništvo, ovisno o vrsti obrta.

2. Otvaranje obrta

Članak 9.

Za obavljanje slobodnih, vezanih i posebnih obrta obrtnik mora imati obrtnicu.

Obrtnica, u smislu ovoga zakona, jeste odobrenje za rad.

Nadležni organ utvrđen propisom županije na teritoriju na kojem će biti sjedište obrta izdaje rješenje kojim se odobrava obavljanje obrtničke djelatnosti, odnosno rješenje kojim se zahtjev odbija, u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, u roku od 15 dana.

Po konačnosti rješenja iz stavka 3. ovog članka, kojim se odobrava obavljanje obrtničke djelatnosti, nadležni organ obrtniku izdaje obrtnicu i vrši upis u obrtni registar.

Obrtnica se izdaje u dvije veličine od kojih je veću obrtnik dužan izložiti u sjedištu obrta, na vidnom mjestu.

Suglasnost za obavljanje posebnih obrta izdaje nadležno federalno ministarstvo ovisno o vrsti obrta u roku od 30 dana od dana predaje urednog zahtjeva.

Sadržaj i oblik obrtnice kao i sadržaj i oblik suglasnosti za obavljanje posebnog obrta propisuje federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta.

Članak 9a.

Ako u roku iz člana 9. stav 3. ovog zakona nadležni organ ne donese rješenje kojim se odobrava obavljanje obrtničke djelatnosti, odnosno rješenje kojim se zahtjev odbija, obrtnik može, ako smatra da ispunjava uvjete propisane ovim zakonom, započeti sa obavljanjem obrta o čemu je dužan prethodno pisanim putem izvijestiti nadležni organ.

Nadležni organ iz stavka 1. ovog članka, dužan je donijeti rješenje iz članka 9. stavak 3. ovog zakona u roku od 30 dana od dana primljene obavijesti iz stavka 1. ovog članka.

Ako nadležni organ iz stavka 1. ovog članka utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti propisani ovim zakonom, a obrtnik je započeo sa radom temeljem stavka 1. ovog članka, smatrat će se da se obrt obavlja protivno odredbama ovog Zakona.

Članak 10.

Obrt se upisuje u obrtni registar koji vodi organ nadležan za izdavanje obrtnice.

Registar suglasnosti za obavljanje posebnih obrta vodi federalno ministarstvo nadležno za izdavanje suglasnosti za obavljanje posebnog obrta ovisno o vrsti obrta.

Oblik i način vođenja obrtnog registra i registra suglasnosti za obavljanje posebnih obrta, te mogućnosti njihova korištenja propisuje federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta.

Članak 11.

Organ nadležan za izdavanje obrtnice, tradicionalne i stare zanate, početak, privremeno obustavljanje, sezonsko obavljanje obrta, obavljanje obrta u vidu dopunskog zanimanja, domaća radinost, prestanak obavljanja obrta, kao i obavljanje obrta u izdvojenom prostoru utvrđuje se propisom kantona donesenim u skladu sa ovim zakonom.

Članak 12.

Obrtnik je dužan otpočeti s obavljanjem obrta najkasnije u roku od šest mjeseci od dana upisa u obrtni registar.

Od dana upisa u obrtni registar, obrtniku počinju teći prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Članak 13.

Nadležni organ dužan je sva rješenja u vezi s obavljanjem obrta dostaviti obrtniku, organu nadležnom za poreze, nadležnim inspekcijama, županijskoj obrtničkoj komori, nadležnom fondu zdravstvenog i mirovinskog osiguranja i Federalnom zavodu za statistiku.

Članak 14.

Firma je ime pod kojim obrt posluje.

Firma sadrži naziv obrta, ime obrta, ime i prezime obrtnika i sjedište, a može sadržavati i posebne oznake.

Firma ne može sadržavati nazive i oznake koje su u suprotnosti sa važećim propisima ili međunarodnim konvencijama.

Na firmu obrta primjenjuju se odredbe Zakona o gospodarskim društvima ("Službene novine Federacije BiH", br. 23 / 99 i 45 / 00), koje se odnose na firmu, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Promjenu naziva i oznake obrta obrtnik je dužan prijaviti nadležnom organu koji o tome donosi rješenje.

Obrtnik, odnosno poslovođa ili privremeni poslovođa dužan je istaknuti firmu na ulazu u sjedište obrta i izdvojene prostore u kojima se obavlja obrt ili na mjestu gdje se obrt obavlja, ako se radi o obrtima za koje nije potreban poslovni prostor.

Članak 15.

Sjedište obrta je mjesto naznačeno u obrtnici.

Ako za obavljanje obrta nije potreban poslovni ili stambeni prostor, sjedište obrta je mjesto u kojem obrtnik ima prebivalište.

Postupak za promjenu sjedišta obrta na teritoriju iste općine ili na teritoriju druge općine u istoj županiji uređuje se propisom županije.

Ako obrtnik mijenja sjedište obrta na teritoriju druge županije dužan je podnijeti prijavu nadležnom organu te županije uz koju je obavezan priložiti obrtnicu.

Organ koji je donio rješenje o promjeni sjedišta obrta dužan je po konačnosti tog rješenja izdati obrtniku novu obrtnicu sa novim brojem i novim sjedištem obrta i o tome izvijestiti organ koji je prethodno izdao obrtnicu i nadležne organe iz članka 13. ovog zakona.

3. Poslovanje obrta

Članak 16.

Obrtnik može obavljati samo one obrte koji su obuhvaćeni obrtnicom, a u slučaju posebnih obrta samo one za koje je dobio suglasnost za obavljanje posebnih obrta.

Osim obrta iz stavka 1. ovog člana obrtnik može obavljati i druge djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom ili se uobičajeno obavljaju uz djelatnost obuhvaćenu obrtnicom, ako se obavljaju u manjem opsegu.

Za obavljanje djelatnosti iz stavka 2. ovog članka ne mora se ispunjavati uvjet stručne osposobljenosti ili položen majstorski ispit.

Djelatnosti iz stavka 2. ovog članka smatraju se djelatnostima čiji opseg u ostvarenom prihodu ne sudjeluje više od 25%.

Djelatnosti iz stavka 2. ovog članka obrtnik je dužan prijaviti organu koji je izdao obrtnicu radi upisa u obrtni registar.

Članak 17.

Obrtnica se ne može prenijeti na drugu osobu, izuzev ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Posebni obrt se ne može prenijeti na drugu osobu.

Članak 18.

Za obaveze koje nastanu u obavljanju obrta obrtnik odgovara cjelokupnom svojom imovinom.

Obrtnik odgovara za zakonitost obavljanja obrta i za zakonitost rada zaposlenika koje zapošljava.

Članak 19.

Obrt se može obavljati u više izdvojenih prostora koji se nalaze izvan sjedišta obrta i koji moraju zadovoljavati uvjetima iz članka 8. ovog zakona.

Pod izdvojenim prostorom u smislu ovoga Zakona podrazumijeva se jedan ili više međusobno odvojenih prostora u kojima se obavlja obrt ili koji služi za obavljanje obrta, a nalazi se izvan sjedišta obrta.

Članak 20.

U svakom izdvojenom prostoru obrtnik koji obavlja slobodni obrt dužan je imenovati poslovođu koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i koji ispunjava uvjete iz članka 5. ovog zakona.

Obrtnici koji obavljaju vezane ili posebne obrte dužni su u svakom izdvojenom prostoru imenovati stručnog poslovođu koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjet iz članka 5. i 7. ovog zakona.

Članak 21.

Organ utvrđen propisom županije izdat će rješenje o obavljanju obrta, odnosno o prestanku obavljanja obrta u izdvojenom prostoru koje će, po konačnosti, upisati u evidenciju izdvojenih poslovnih prostora i izvijestiti nadležni organ u sjedištu obrta radi upisa u obrtni registar.

Ukoliko se radi o obavljanju posebnog obrta, organ iz stavka 1. ovog članka primjerak rješenja dostavit će federalnom ministarstvu koje je izdalo suglasnost za obavljanje posebnog obrta.

Članak 22.

Obrtnik može slobodni ili vezani obrt voditi sam ili putem poslovođe koji mora biti u radnom odnosu kod obrtnika i ispunjavati uvjete iz članka 5. i 7. ovog zakona.

Poslovođa vodi obrt u ime i za račun obrtnika.

Vođenje slobodnog ili vezanog obrta putem poslovođe obrtnik je dužan prijaviti nadležnom organu utvrđenom propisom županije na teritoriju na kojem se nalazi sjedište obrta koji rješenjem utvrđuje vođenje obrta putem poslovođe i upisuje to u obrtni registar.

Ako poslovođa postupi protivno odredbama ovog zakona odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 22a.

Članovi zajedničkog domaćinstva mogu u obavljanju obrta pomagati obrtniku.

Članovima zajedničkog domaćinstva, u smislu ovoga Zakona smatraju se: bračni drug, djeca, roditelji, usvojenici i usvojitelji, pastorčad.

Članak 23.

Nakon smrti obrtnika obrtnica za slobodne i vezane obrte se može prenijeti na njegove nasljednike.

Lica iz stavka 1. ovog članka mogu nastaviti voditi obrt putem poslovođe koji mora ispunjavati uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovog zakona.

U slučaju iz stavka 2. ovog člana nasljednici preuzimaju sve obaveze i odgovornosti iz članka 18. ovog zakona.

Članak 24.

Nakon smrti obrtnika supružnik, djeca i ostali nasljednici mogu nastaviti voditi obrt do prijenosa obrtnice u smislu članka 23. stavak 1. ovog zakona, putem privremenog poslovođa koji mora ispunjavati uvjete iz ovoga zakona.

Zahtjev za odobrenje za nastavak vođenja obrta putem privremenog poslovođe podnosi se nadležnom organu u roku od 30 dana od dana smrti obrtnika.

Privremeni poslovođa se upisuje u obrtni registar.

Privremeni poslovođa je dužan voditi obrt pažnjom dobrog privrednika za račun nasljednika umrlog obrtnika.

Ako privremeni poslovođa postupi protivno odredbama ovog zakona odgovara svom svojom imovinom za štetu nastalu takvim djelovanjem.

Članak 25.

Ako nasljednici žele prenijeti obrtnicu za slobodne i vezane obrte na sebe nakon smrti obrtnika, te nastaviti voditi obrt putem poslovođe, dužni su to prijaviti nadležnom organu utvrđenim propisom županije u roku od 30 dana od dana okončanja ostavinskog postupka.

Uz prijavu iz stavka 1. ovog članka mora se priložiti:

1. izvod iz matične knjige umrlih za obrtnika,
2. pravomoćna sudska odluka o nasljeđivanju,
3. ime i prezime poslovođe, kao i dokaz da ispunjava uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovog zakona.
4. Izjavu nasljednika o suglasnosti vođenja obrta putem poslovođe.

Nadležni organ iz stavka 1. ovog članka donosi rješenje, te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 26.

U slučaju djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, obrtnica za slobodne i vezane obrte se može prenijeti na njegovog supružnika ili na djecu.

Ukoliko obrtnik nema suprugu odnosno djecu, obrtnica se može prenijeti na njegove roditelje odnosno braću ili sestre.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovog članka mogu nastaviti vođenje obrta putem poslovođe koji mora ispunjavati uvjete iz članka 5. i 7. ovog zakona.

Članak 27.

Osoba iz članka 26. stavak 1. i 2. ovog zakona ako žele prenijeti obrtnicu na sebe nakon djelomičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti obrtnika, te nastaviti voditi

obrtnik putem poslovođe, dužni su to prijaviti nadležnom organu utvrđenom propisom županije u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti sudske odluke o oduzimanju poslovne sposobnosti.

Uz prijavu iz stavka 1. ovog članka mora se priložiti:

1. pravomoćna sudska odluka o oduzimanju poslovne sposobnosti obrtnika,
2. ime i prezime poslovođe, kao i dokaz da ispunjava uvjete iz članka 5. i članka 7. stavak 1. ovog zakona.

Nadležni organ iz stavka 1. ovog članka donosi rješenje te upisuje prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta putem poslovođe u obrtni registar.

Članak 28.

Ako osobe iz članka 26. stavaka 1. i 2. ovog zakona propuste rok iz članka 24. stavak 2., članak 25. i 27. ovog zakona gube pravo na prijenos obrtnice i nastavak vođenja obrta, a obrt prestaje po sili zakona.

Članak 29.

Raspored minimalnog dnevnog i tjednog radnog vremena obrtnika, kao i minimalno radno vrijeme obrtnika u dane državnih praznika i neradnih dana za pojedine obrte može se utvrditi propisom županije.

Nadležni županijski organ, za pojedine obrte, može propisati raspored početka i završetka dnevnog i tjednog radnog vremena.

Članak 30.

Obrtnik, poslovođa ili privremeni poslovođa dužan je da:

1. odobrenu djelatnost obavlja kvalitetno u skladu sa zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom,
2. na vidnom mjestu istakne cjenik svojih proizvoda odnosno usluga na način dostupan kupcima, odnosno korisnicima usluga i istih se pridržava,

3. na vidnom mjestu istakne radno vrijeme i da ga se pridržava,
4. kupcu odnosno korisniku usluga izda račun o prodanoj robi, odnosno izvršenim uslugama,
5. garantira kvalitetu proizvoda odnosno usluga i otkloni nedostatke ili nadoknadi pričinjenu štetu kupcu proizvoda odnosno korisniku usluga u skladu sa važećim propisima i standardima,
6. vodi uredno evidenciju o obavljanju djelatnosti u skladu sa zakonom i drugim propisima,
7. provodi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine koje se odnose na obavljanje registrirane djelatnosti.

4. Zajedničko obavljanje obrta

Članak 31.

Dvoje ili više fizičkih osoba mogu zajednički obavljati obrt.

Međusobni odnosi i odgovornosti osoba iz stavka 1. ovog članka uređuju se pisanim ugovorom koji ugovorne strane dostavljaju organu nadležnom za izdavanje obrtnice prilikom upisa u obrtni registar.

Na ugovor iz stavka 2. ovog članka primjenjuju se propisi kojima se uređuju obavezni odnosi u ortakluku.

Obrt iz stavka 1. ovog članka posluje pod zajedničkom firmom.

Članak 32.

Fizičke osobe mogu zajednički obavljati slobodni i vezani obrt ako ispunjavaju uvjete iz članka 5. ovog zakona, te da najmanje jedna osoba ispunjava i uvjet iz članka 7. stavka 1. ovog zakona.

Strani državljanin može obavljati zajednički obrt ukoliko ispunjava uvjete iz članka 6. ovog zakona.

Odredbe ovoga zakona, kada obrt obavlja fizička osoba, odgovarajuće se primjenjuju i na obrt koji zajednički obavlja više fizičkih osoba.

Zajedničko obavljanje obrta prestaje kada se broj osnivača svede na jednog i u tom slučaju može se izvršiti preregistracija u samostalno obavljanje obrta.

5. Prestanak obrta

Članak 33.

Obrt prestaje odjavom ili po sili zakona.

Obrtnik je dužan odjaviti obavljanje obrta pisanim putem nadležnom organu prije prestanka rada.

Prestanak obrta utvrđuje rješenjem nadležni organ i po pravomoćnosti rješenja briše obrt iz obrtnog registra.

Prestanak obavljanja obrta odjavom utvrđuje se sa danom navedenim u odjavi, uz priloženi dokaz da nema neizmirenih obaveza prema javnim prihodima, s tim da se obrt ne može odjaviti unatrag.

Ako u odjavi nije naznačen datum prestanka obavljanja obrta, prestanak se utvrđuje danom podnošenja zahtjeva za odjavu obavljanja obrta.

Članak 34.

Obrt prestaje po sili zakona:

- smrću odnosno gubitkom poslovne sposobnosti obrtnika, ako se ne nastavi vođenje obrta od nasljednika, u skladu sa ovim zakonom,
- ako obrtnik ne započne obavljati obrt u roku od šest mjeseci od dana upisa u obrtni registar,
- ako je pravomoćnim aktom obrtniku izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta za vrijeme dok ta mjera traje,

- ako obrtnik protivno odredbi članka 35. stavak 1. ovog zakona obustavi obavljanje obrta duže od 30 dana,
- ako obrtnik ne započne sa obavljanjem obrta u roku od 30 dana nakon isteka roka privremene obustave obavljanja obrta,
- danom stupanja na izdržavanje kazne ako bude osuđen pravomoćnom presudom na kaznu zatvora dužu od šest mjeseci, ukoliko nije zaposlio zaposlenika u skladu sa člankom 7. stavak 2. ili poslovođu u skladu sa člankom 22. ovog zakona,
- ako se utvrdi da obrtnik ne ispunjava uvjete, iz članka 4., 5., 6. i 7. ovog zakona,
- ako obrtnik izgubi državljanstvo Bosne i Hercegovine ili ako strancu prestane važiti radna dozvola.
- ako obrtnik ne uskladi poslovanje u roku iz članka 60. ovog zakona,
- ako nadležni organ utvrdi da je obrtniku izdana obrtnica na osnovu lažnih isprava,
- ako Sud časti Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine donese odluku o prestanku obavljanja obrta.

Članak 35.

Obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do jedne godine, o čemu pisanim putem izvještava nadležni organ utvrđen propisom kantona u roku od 30 dana od dana obustave.

Iznimno, obrtnik može privremeno obustaviti obavljanje obrta u trajanju do tri godine kada koristi porodiljski dopust do navršene treće godine djetetova života.

Iznimno, obrtnik može obustaviti obavljanje obrta duže od jedne godine u slučaju bolesti ili nastupa više sile.

Za vrijeme trajanja privremene obustave obavljanja obrta, obrtnik ne smije obavljati obrt i dužan je predati obrtnicu, veliku i malu, organu iz članka 9. stavak 3. ovog zakona, uz pisanu obavijest iz stavka 1. ovog članka.

O ponovnom početku obavljanja obrta obrtnik je dužan pisanim putem izvijestiti nadležni organ najkasnije u roku od sedam dana po isteku vremena privremene obustave obrta.

Nadležni organ o privremenoj obustavi odnosno o ponovnom početku obavljanja djelatnosti izvještava nadležne organe iz članka 13. ovog zakona.

III - OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA OBAVLJANJE OBRTA

Članak 36.

Obrazovanje za obavljanje vezanih obrta za koje se traži odgovarajuća školska sprema vrši se u odgovarajućim srednjim, višim i visokim školskim ustanovama.

Članak 37.

Za obavljanje vezanih obrta za koje se traži stručna osposobljenost polaže se ispit o stručnoj osposobljenosti prema programu kojeg donosi županijski ministar za obrazovanje, nauku, kulturu i sport na prijedlog županijske obrtničke komore.

Ispitu o stručnoj osposobljenosti može pristupiti osoba sa najmanje završenom osnovnom školom.

Ispit o stručnoj osposobljenosti polaže se pred povjerenstvom koju osniva županijska obrtnička komora u suradnji sa srednjom školom koja je verificirana za te poslove u skladu sa važećim propisima iz oblasti odgoja i obrazovanja. Povjerenstvo se sastoji od najmanje tri člana

Ispit o stručnoj osposobljenosti obuhvaća praktična stručna znanja i znanja neophodna za samostalno obavljanje obrta.

Županijska obrtnička komora vodi evidenciju o završenom stručnom osposobljavanju i o tome izvještuje Obrtničku komoru Federacije Bosne i Hercegovine.

O završenom stručnom osposobljavanju izdaje se uvjerenje.

Članak 38.

Obrazovanje za obavljanje vezanih obrta za koje se traži majstorski ispit izvodi se prema programu kojeg donosi županijski ministar nadležan za obrazovanje na prijedlog federalnog ministra obrazovanja i nauke.

Majstorskom ispitu mogu pristupiti osoba, koja je završila odgovarajuću srednju školu i imaju najmanje dvije godine radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit, kao i osoba sa neodgovarajućom srednjom školom i najmanje pet godina radnog iskustva u obrtu za koji žele polagati majstorski ispit.

Članak 39.

Majstorski ispit polaže se pred povjerenstvom koje osniva županijska obrtnička komora u suradnji sa srednjom školom koja je verificirana za te poslove u skladu sa važećim propisima iz oblasti odgoja i obrazovanja. Povjerenstvo se čini najmanje pet članova, a moraju biti zastupljena najmanje 3 majstora obrta za koji se polaže majstorski ispit.

Nakon uspješno položenog majstorskog ispita majstoru se izdaje diploma o majstorskom zvanju.

Županijska obrtnička komora vodi evidenciju o položenim majstorskim ispitima.

Županijska obrtnička komora dužna je dostaviti Obrtničkoj komori Federacije Bosne i Hercegovine izvod iz evidencije o položenom majstorskom ispitu, u roku od 15 dana od dana polaganja majstorskog ispita.

Sadržaj i oblik diplome iz stavka 2. ovog članka propisuje federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta.

Članak 40.

Troškove polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti i majstorskog ispita snosi polaznik.

Županijski ministar nadležan za obrtništvo, na prijedlog županijske obrtničke komore, rješenjem utvrđuje cijenu polaganja ispita o stručnoj osposobljenosti.

Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta, na prijedlog Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, rješenjem utvrđuje cijenu polaganja majstorskih ispita.

Nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja ispita o stručnoj osposobljenosti provodit će županijsko ministarstvo nadležno za obrtništvo.

Nadzor nad zakonitošću organiziranja i provođenja majstorskih ispita provodit će Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta i županijsko ministarstvo nadležno za obrazovanje.

Članak 41.

Pravilnik o polaganju ispita o stručnoj osposobljenosti i pravilnik o polaganju majstorskog ispita donosi federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta.

IV - ORGANIZIRANJE OBRTNIKA

Članak 42.

Radi unapređivanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtnici osnivanju udruge na teritorijalnom ili strukovnom principu, na području jedne ili više općina u istoj županiji.

Udruga obrtnika je pravna osoba.

Udruga obrtnika osnivaju se na teritorijalnom i strukovnom principu.

Udruga obrtnika ima statut, koji donosi skupština udruge obrtnika.

Udruge obrtnika mogu se učlaniti u županijsku obrtničku komoru na čijem teritoriju su registrirane.

Obrtnici na području županije danom upisa u registar obrtnika mogu postati članovi županijske obrtničke komore i u tom slučaju obavezni su plaćati članarinu utvrđenu statutom komore. Naplatu članarine vršit će, odnosno vrši nadležni poreski ured po ugovoru koji sklopi sa županijskom obrtničkom komorom uz određenu proviziju.

Obrtničke komore županije udružuju se u Obrtničku komoru Federacije Bosne i Hercegovine.

Sredstva za rad Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine osiguravaju se iz sredstava županijskih obrtničkih komora u iznosu utvrđenom Statutom Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine i iz drugih izvora.

Članak 43.

U Federaciji Bosne i Hercegovine ustanovljuju se sljedeće obrtničke komore:

1. Obrtnička komora županije,
2. Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine.

Obrtničke komore iz stavka 1. ovog članka imaju svojstvo pravne osobe.

Članak 44.

Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine i županijske obrtničke komore su samostalne, stručno poslovne organizacije obrtnika koje se osnivaju radi usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtnika.

Sjedište Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine utvrđuje se statutom Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Naziv i sjedište Obrtničkih komora županija određuje se njihovim Statutom prema sjedištu ili nazivu županije.

Statut Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine objavljuje se u “Službenim novinama Federacije BiH”, a statuti županijskih obrtničkih komora objavljuju se u Narodnim novinama županije.

Evidencije članova obrtničkih komora su javne knjige, temeljem kojih se izdaju odgovarajuća uvjerenja kao javne isprave.

Članak 45.

Članovi udruženja obrtnika i županijskih obrtničkih komora su obrtnici koji obavljaju obrt na području županije, sukladno sa ovim zakonom.

Obrtnici koji obavljaju obrt na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, u skladu sa ovim zakonom, su članovi Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine putem županijskih obrtničkih komora.

Članom udruga obrtnika i Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine mogu postati trgovačka i gospodarska društva i druge pravne osobe, osnovana po drugim zakonima.

Članak 46.

Organizacija, upravljanje, nadležnosti, tijela i djelatnosti Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine i županijske obrtničke komore utvrđuju se Statutom koji donosi Skupština Obrtničke komore.

Suglasnost na Statut Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine daje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a suglasnost na Statut županijske obrtničke komore daje vlada županije.

Članak 47.

Obrtničkim komorama upravljaju članovi putem tijela komore.

Statutom obrtničke komore utvrđuju se: tijela, sastav tijela, način izbora, trajanje mandata i druga pitanja u vezi sa njihovim radom vodeći računa o stručnoj, teritorijalnoj i nacionalnoj zastupljenosti.

Odluku o raspisivanju izbora za tijela komore donosi Skupština obrtničke komore.

Članak 48.

Obrtnička komora Federacije Bosne i Hercegovine ima predsjednika i dva dopredsjednika Skupštine i predsjednika i dva dopredsjednika Obrtničke komore.

Predsjednici i dopredsjednici iz stavka 1. ovog članka ne mogu biti birani iz istog konstitutivnog naroda i na tim funkcijama se mijenjaju svake godine.

Predsjednik i dopredsjednici vrše svoje funkcije u međusobnoj koordinaciji.

Predsjednik Obrtničke komore predstavlja i zastupa Obrtničku komoru.

Član 49.

U okviru Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine i županijskih obrtničkih komora djeluju sudovi časti.

Sudovi časti vode postupke i odlučuju o povredama poslovnih običaja, ugovora, tržišnih pravila i drugih propisa.

O žalbama protiv odluka sudova časti županijskih obrtničkih komora rješava Sud časti Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine.

Statutom i drugim općim aktima obrtničke komore utvrđuje se organizacija, sastav, način izbora, mjere koje može izreći, postupak i druga pitanja rada sudova časti.

Članak 50.

Sredstva za rad županijskih Obrtničkih komora osiguravaju se iz članarina, kotizacija i drugih izvora u skladu sa Statutom i drugim aktima Obrtničke komore.

Odluku o visini članarine donosi Skupština županijske Obrtničke komore.

Članak 51.

Odluku o načinu izbora članova i zakazivanju prve utemeljiteljske Skupštine županijske Obrtničke komore donijet će Vlada županije na prijedlog obrtnika i udruga obrtnika sa teritorije županije u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prva utemeljiteljska Skupština županijske Obrtničke komore održat će se najkasnije u roku od četiri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 52.

Odluku o načinu izbora članova i zakazivanju prve utemeljiteljske Skupštine Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine donijet će Poticajno povjerenstvo sastavljeno od po jednog predstavnika županijskih Obrtničkih komora u roku od 60 dana od dana isteka roka iz članka 51. stavak 2. ovog Zakona.

Ukoliko u roku iz stavka 1. ovog članka Poticajno povjerenstvo ne donese Odluku za izbore članova i zakazivanje prve utemeljiteljske Skupštine Obrtničke komore Federacije Bosne i Hercegovine, odluku će donijeti Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stavka 1. ovog članka.

V - N A D Z O R

Članak 53.

Upravni nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih temeljem ovog Zakona vrši Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta.

Inspeksijske poslove u provedbi ovog Zakona i propisa donesenih temeljem ovog zakona vrše nadležne inspekcije.

Članak 54.

Ako se obrt obavlja bez obrtnice odnosno bez suglasnosti za obavljanje posebnog obrta ili se obavlja suprotno obrtnici ili suglasnosti za obavljanje posebnog obrta, nadležna inspekcija će donijeti rješenje o zabrani obavljanja obrta i zabranit će upotrebu uređaja i opreme kojima se obavlja obrt.

U slučajevima iz stavka 1. ovog članka žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 55.

Pored ovlaštenja utvrđenih Zakonom o upravi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 28/97) federalni inspektor je nadležan vršiti kontrolu obavljanja posebnih obrta iz članka 4. stavak 4. ovog zakona.

Članak 56.

Ako prostor i oprema obrtnika ne udovoljava propisanim uvjetima, nadležna inspekcija donijet će rješenje kojim će odrediti rok do kojeg se nedostaci moraju otkloniti.

Ako se nedostaci iz stavka 1. ovog članka ne otklone u određenom roku, nadležna inspekcija donijet će rješenje o zabrani obavljanja određene djelatnosti, o zatvaranju prostora, odnosno o zabrani upotrebe uređaja i opreme.

U slučaju povrede sanitarno-zdravstvenih i tehničkih uvjeta zbog kojih mogu nastati teže posljedice po zdravlje i život ljudi, nadležna inspekcija donijet će rješenje kojim će odmah zabraniti obavljanje te djelatnosti dok se utvrđeni nedostaci ne otklone.

U slučaju iz stavka 2. i 3. ovog članka žalba protiv rješenja ne odgađa izvršenje rješenja.

VI - KAZNENE ODREDBE

Članak 57.

Novčanom kaznom od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj imalac radnje - obrtnik:

- ako obavlja sezonski obrt u vremenu u kojem nije registriran za sezonsko obavljanje obrta (članak 3a. stavak 2.),
- ako obrtnik ne izloži veću obrtnicu u sjedištu obrta na vidnom mjestu (članak 9. stavak 5.),
- ako ne istakne firmu pod kojom će obrt poslovati (članak 14. stavak 5.),
- ako odobrenu djelatnost ne obavlja kvalitetno u skladu sa zakonima, propisima, dobrim poslovnim običajima i poslovnim moralom, (članak 30. stavak 1. točka 1.),
- ako na vidnom mjestu ne istakne cjenik svojih proizvoda, odnosno usluga na način dostupan kupcima odnosno korisnicima usluga i njih se ne pridržava (članak 30. stavak 1. točka 2.),
- ako na vidnom mjestu ne istakne radno vrijeme i njega se ne pridržava (članak 30. stavak 1. točka 3.),
- ako kupcu odnosno korisniku usluga ne izda račun o prodanoj robi odnosno izvršenim uslugama (članak 30. stavak 1. točka 4.),
- ako ne garantira kvalitetu proizvoda odnosno usluga i ne otkloni nedostatke ili ne nadoknadi pričinjenu štetu kupcu proizvoda, odnosno korisniku usluga u skladu sa važećim propisima i standardima (članak 30. stavak 1. točka 5.),
- ako ne vodi urednu evidenciju o obavljanju djelatnosti u skladu sa zakonom i drugim propisima (članak 30. stavak 1. točka 6.),
- ako ne provodi propisane mjere zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje se odnose na obavljanje registrirane djelatnosti (članak 30. stavak 1. točka 7.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se poslovođa ili privremeni poslovođa novčanom kaznom od 30,00 KM do 300,00 KM (članak 22. i 24.)

Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka naplatit će se novčana kazna na licu mjesta od nadležnog inspektora i to:

- za imaoaca radnje-obrtnika u iznosu od 200,00 KM, a za poslovođu ili privremenog poslovođu u iznosu od 20,00 KM (članak 22. i 24.).

Članak 58.

Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM, kaznit će se za prekršaje imalac radnje-obrtnik:

- ako ne prijavi promjenu naziva i oznake obrta (članak 14. stavak 4.),
- ako ne prijavi promjenu sjedišta obrta (članak 15. stavak 4.),
- ako obavlja obrt koji nije obuhvaćen obrtnicom, odnosno za koje nije dobio suglasnost za obavljanje posebnog obrta (članak 16. stavak 1.),
- ako koristi rad drugih osoba sa kojima nije zaključio ugovor o radu (članak 2. stavak 4.),
- ako ne prijavi djelatnosti koje služe obavljanju djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom ili se uobičajeno obavljaju uz djelatnosti obuhvaćene obrtnicom u manjem opsegu (članak 16. stavak 5.),
- ako obavlja obrt u izdvojenom prostoru bez rješenja nadležnog organa (članak 21. stavak 1.),
- ako vodi slobodni ili vezani obrt putem poslovođe bez rješenja nadležnog organa (članak 22. stavak 3.),
- ako obavlja obrt za vrijeme privremene obustave obavljanja obrta (članak 35. stavak 4.),
- ako u predviđenom roku ne izvijesti nadležan organ o ponovnom početku obavljanja obrta (članak 35. stavak 5.),
- ako koristi rad drugih osoba sa kojima nije zaključio ugovor o radu.

Za ponovljene prekršaje iz stavka 1. ovog članka obrtniku izreći će se zaštitna mjera zabrane obavljanja obrta u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.

Članak 59.

Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj imalac radnje-obrtnik:

- ako obavlja obrt bez obrtnice, odnosno suglasnosti za obavljanje posebnog obrta (članak 4. stavak 4. i članak 9.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka izreći će se zaštitna mjera oduzimanja uređaja, proizvoda i opreme kojima je prekršaj izvršen, kao i nezakonito ostvarene dobiti.

VII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 60.

Obrtnici kojima je obavljanje samostalne djelatnosti, odnosno obrta odobreno po ranijim propisima uskladit će poslovanje sa odredbama ovoga zakona u roku od jedne godine od dana početka primjene ovog Zakona.

Ukoliko obrtnici ne usklade poslovanje u roku iz stava 1. ovog člana, obrt prestaje po sili zakona, o čemu će nadležno tijelo donijeti posebno rješenje.

Članak 60a.

Obrtnici koji su po prijašnjim propisima stekli odgovarajuću stručnu spremu ili osposobljenost mogu obavljati vezane obrte utvrđene Zakonom o obrtu ako sa danom početka primjene ovoga Zakona imaju osnovanu radnju.

Obrtnicima koji su majstorski ispit položili po propisima koji su važili do dana početka primjene ovog Zakona isti se priznaje u cijelosti.

Obrtnici koji su po prijašnjim propisima osnovali radnju putem zaposlenog radnika odgovarajuće stručne spreme mogu nastaviti s poslovanjem ako i dalje imaju zaposlenog radnika sa stručnom spremom u skladu s odredbama Zakona o obrtu.

Članak 60b.

Prava što ih Zakon o obrtu priznaje osobama koje imaju majstorski ispit, priznaju se i osobama koja na dan početka primjene toga Zakona imaju odgovarajuću stručnu spremu i najmanje 5 godina radnog iskustva u obavljanju djelatnosti za koju se traži majstorski ispit.

Priznavanjem prava u skladu sa odredbom stavka 1. ovog članka, ne daje se i pravo na isticanje majstorskog naslova.

Županijski ministar nadležan za obrazovanje po prethodno pribavljenom mišljenju županijske Obrtničke komore u spornim slučajevima određuje koja je to odgovarajuća stručna sprema iz stavka 1. ovog članka.

Članak 61.

Federalni ministar razvoja, poduzetništva i obrta, nadležno tijelo županije, županijski ministar nadležan za oblast obrtništva, županijskih ministar nadležan za oblast obrazovanja i županijska Obrtnička komora donijet će propise temeljem ovlaštenja iz ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 62.

Danom početka primjene ovog zakona na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine prestaje primjena Zakona o samostalnom privređivanju ("Službeni list SRBiH", br.: 26 / 89. i 29 / 90.) i ostalih propisa koji su do dana početka primjene ovog Zakona uređivali samostalno privređivanje, s tim da ostaju na snazi odredbe članka 28. do 36. Zakona o samostalnom privređivanju kojima se reguliraju pitanja prestanka obavljanja djelatnosti do donošenja Zakona o trgovini, Zakona o turističkoj djelatnosti i Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti.

Članak 63.

Postupci koji su pokrenuti povodom zahtjeva za upis radnje u registar do dana početka primjene ovog Zakona, riješit će se prema propisima koji su bili na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva i primjenjivali se do kraja postupka samo ako su povoljniji za podnositelja zahtjeva.

Članak 64.

Do donošenja propisa temeljem ovlaštenja iz ovog Zakona primjenjivat će se propisi kojima su ta pitanja uređena, a koji su važili do dana početka primjene ovog Zakona.

Članak 65.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenim novinama Federacije BiH”, a početak će se primjenjivati po isteku roka od šest mjeseci nakon stupanja na snagu.